

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obo/13/2020
Identifikačné číslo spisu: 6004110449
Dátum vydania rozhodnutia: 23.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6004110449.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Ivany Izakovičovej, v spore žalobcu MONING ECOLOGY s.r.o., Cejl 29/76 Zábrdovice, 602 00 Brno, Česká republika, IČO: 492 877 37, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Krchnákom, Dolná 13, 969 01 Banská Štiavnica proti žalovanému Pivovar STEIGER a.s., Pivovar Steiger 24, Vyhne 966 02, IČO: 36 051 691, zastúpenému JUDr. Radkom Petruňom, Advokátska kancelária, Ábelovský - Petruňo, Tehelná 189, 960 01 Zvolen, o vydanie veci eventuálne o návrhu žalobcu na určenie vlastníckeho práva a iné, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 50Cb/14/2004-622 zo 6. októbra 2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 50Cb/14/2004-622 zo 6. októbra 2020 v napadnutej časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania p o t v r d z u j e .

II. Žalobcovi p r i z n á v a proti žalovanému n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 50Cb/14/2004-622 zo 6. októbra 2020 uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi hnutelnú vec - strednotlakový parný kotol MON 12PP na prehriatu paru a súčasne rozhodol, že má žalobca nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. V súvislosti s výrokom o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie poukázal na § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Ďalej uviedol, že rozhodoval o primárnom petíte, v ktorom bol žalobca plne úspešný, z dôvodu ktorého mu priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Konštatoval, že eventuálnemu petítu by nebol vyhovel vzhľadom na premlčanie, avšak vzhľadom na skutočnosť, že o ňom nerozhodoval, na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania prípadná neúspešnosť v tejto časti nemala žiaden vplyv. Záverom uviedol, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti výroku o nároku na náhradu trov konania podal odvolanie žalovaný (ďalej aj „odvolateľ“)

navrhujúc rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zmeniť tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Súdu prvej inštancie vytýkal, že na daný prípad neaplikoval ustanovenie § 257 CSP, hoci by aplikácia tohto ustanovenia, vzhľadom na charakter a okolnosti prejednávanej veci bola celkom dôvodná. Poukázal na to, že žaloba bola podaná dňa 10. februára 2004, teda pred 16 rokmi. Spoločnosť žalovaného sa bránila vydaniu veci, nakoľko bola v dobrej viere presvedčená, že spornú huteľnú vec nadobudla od tretej osoby (spoločnosti OTZ Kajaba spol. s r.o.) do svojho výlučného vlastníctva. Poukázal na priebeh konania, keď súd prvej inštancie tromi predchádzajúcimi rozsudkami žalobu zamietol, a až dňa 6. októbra 2020 napadnutým rozsudkom, po 16 rokoch trvania sporu, rozhodol v neprospech žalovaného. So zreteľom na uvedené konštatoval, že enormná dĺžka súdneho konania, spôsobujúca nárast jeho nákladov, nemôže ísť iba na ťarchu jeho spoločnosti. Pokiaľ by súdy konali v súlade so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania, nemuseli by trovy narastať. Rozhodnutie vo veci samej označil za formálne, pretože už nemá pre účastníkov praktický význam. Vyslovil názor, že priznanie trov konania enormne zvýhodňuje žalobcu na úkor žalovaného, keďže bolo preukázané, že žalobcovi bola značná časť kúpnej ceny za sporný kotol, ktorý je predmetom vydania, zaplatená, teda žalobca disponuje nielen s huteľnou vecou ale aj finančnými prostriedkami titulom kúpnej ceny za túto huteľnú vec. Odvolateľ konštatoval, že súd prvej inštancie aplikoval príslušné právne predpisy spôsobom, ktorý je síce formálne súladný s jeho textom, avšak vôbec nezohľadňuje špecifiká prejednávanej veci. V súvislosti s ustanovením § 257 CSP poukázal na viaceré rozhodnutia napr. uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/102/2017 zo dňa 31. júla 2017, nález ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 350/04 zo dňa 15. septembra 2004 ako aj nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 2570/10 zo dňa 28. mája 2013.

3. Vo vyjadrení k odvolaniu navrhol žalobca rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobca vyslovil názor, že v danom prípade neexistujú okolnosti, ktoré by odôvodňovali použitie ustanovenia § 257 CSP. Samotná dĺžka súdneho konania nie je dôvodom pre nepriznanie trov konania úspešnému účastníkovi. Žalobca bol dĺžkou súdneho konania iba poškodený, keď žalovaný v priebehu 16 rokov súdneho sporu zodral žalobcov kotol vo svojej výrobe. Ďalej uviedol, že nie je podstatné, že žalovaný konal v dobrej viere, že spor vyhrá ale že aktívne vystupoval pri popieraní práva žalobcu. Ďalej poukázal na to, že síce súd prvej inštancie trikrát rozhodol v prospech žalovaného ale odvolací súd trikrát rozhodol v prospech žalobcu a vzhľadom na stanovisko odvolacieho súdu je vylúčená dobromyseľnosť žalovaného. Poukázal na to, že žalovaný opakovane uvádzal nové skutočnosti a najväčšie prietahy spôsobil žalovaným predložený znalecký posudok. Poprel, že by mu bola zaplatená celá kúpna cena kotla. Na podporu správnosti svojho tvrdenia poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/102/2017 z 31. júla 2017.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala včas strana sporu (žalovaný), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie vydané (§ 359 CSP) po prejednaní odvolania v rozsahu a z dôvodov v ňom uvedených (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

5. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

6. V sporovom konaní sa otázka náhrady trov konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci (§ 255 ods. 1 CSP). Len výnimočne súd v konaní (procesne) úspešnej sporovej strane neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP). Odvolací súd zastáva názor, že v danom prípade nie sú dané podmienky pre uplatnenie moderačného práva súdu vyplývajúceho z ust. § 257 CSP. Žalovaným uvádzané skutočnosti nemožno, podľa názoru odvolacieho súdu, považovať za také správanie strany sporu (žalobcu) prípadne také mimoriadne okolnosti, vzhľadom na ktoré by priznanie náhrady trov konania v spore úspešnému žalobcovi mohlo byť posúdené ako neprimeraná tvrdosť. Odvolací súd ani jeden zo žalovaným uvádzaných dôvodov nepovažoval za majúci taký charakter, aby odôvodňoval použitie sudcovského moderačného oprávnenia. Za takýto dôvod nemožno považovať samotnú dĺžku súdneho konania, keď táto nepochybne má negatívny dopad nielen na žalovaného ale predovšetkým na žalobcu, ktorý má záujem na čo najrýchlejšom prejednaní veci. Takýmto dôvodom podľa odvolacieho súdu nie je ani konanie žalovaného v dobrej viere, prípadne

predchádzajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho prospech, keď nepochybne každá zo strán v spore pokračuje presvedčená, že bude po práve úspešná a za tým účelom v konaní aktívne využíva všetky jej zákonom dané prostriedky. Bez právneho významu pre použitie moderačného oprávnenia sú aj predchádzajúce rozhodnutia súdu prvej inštancie. Podľa názoru odvolacieho súdu samotný spôsob rozhodnutia, nie je tou osobitnou okolnosťou, akú ma na mysli ustanovenie § 257 CSP, navyše rozhodnutie súdu prvej inštancie, na ktoré žalovaný poukazoval, boli odvolacím súdom zrušené. Ak by určité procesné úkony žalobcu, ako to naznačoval žalovaný skutočne vyvolali trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, takúto situáciu rieši ust. § 256 ods. 2 CSP, nie je však dôvodom pre aplikáciu moderačného oprávnenia. Vo veci samej žalovaný opravný prostriedok nepodal, odvolací súd preto nemôže posudzovať dôvodnosť jeho ďalších námietok týkajúcich sa finančného zvýhodnenia žalobcu, ktorý bude disponovať hnutel'nou vecou ako aj finančnými prostriedkami titulom kúpnej ceny za túto vec. Uvedené námietky by prípadne mohli byť predmetom prieskumu odvolacieho súdu v prípade podania opravného prostriedku vo veci samej ale nie dôvodom pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania v konaní úspešnému žalobcovi v zmysle § 257 CSP.

7. Vzhľadom k tomu, že odvolateľ vo svojom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé spochybniť závery prijaté súdom prvej inštancie, odvolací súd na základe uvedeného rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

8. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 a ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspešnou stranou v odvolacom konaní bol žalobca, ktorému vznikol nárok a náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd nezistil ani v odvolacom konaní dôvody osobitného zreteľa hodné, aby úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania podľa § 257 CSP nepriznal. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie podľa ust. § 262 ods. 2 CSP.

9. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (ust. § 419 CSP). Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Oprávneným subjektom na podanie dovolania je strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (ust. §

427 v spojení s ust. § 424 CSP).

Podľa ust. § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (ust. § 430 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (ust. § 434 CSP).

Dovolanie prípustné podľa ust. § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ust. § 431 CSP).

Dovolanie prípustné podľa ust. § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia veci (§ 432 CSP).

Podľa ust. 429 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí, ak je:

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.